

Rivierdonderpadden op de rode looper

In 2012 werd de allereerste zaklampvisexcursie naar donderpadden in de Leidse grachten georganiseerd door RAVON-biologen Arjan van der Lugt en Richard Struijk. Ruim zes jaar later heeft Leiden deze inheemse grondelsoort omarmd en zijn er zelfs hotels voor ze gebouwd.

Donderpadden op de rode looper – fictie is werkelijkheid geworden (Illustratie: Lisa Poot, Boostcartoon.nl)

Ruimte voor de natuur

Het natuurbericht van 10 september jl. (NatureToday.com) berichtte: 'Rivierdonderpaddenhotel onthuld in Leiden'. Dat was voor velen een eye-opener! Inmiddels zijn in Leiden door aannemersbedrijf Gebr. De Hollander B.V. en de vissenmonitors van de KNNV afd. Leiden drie alternatieve woonunits in de Witte Singel geplaatst. Het eerste werd geplaatst naast een 'kuiltje', dat een vaste habitat was gebleken voor een familie van ten minste 11 rivierdonderpadden. Een kuiltje is een afgekalfd stuk oever met daarin een laagje water, met als ingang een paar kapotte beschoeiingsplanken. Daarachter zitten de visjes (max. 7 cm) veilig; maar deze kuiltjes zijn voor de afdeling Civiel juist triggers om de oevers opnieuw te beschoeien! Amerikaanse rivierkreeften misbruiken de kapotte oevers namelijk, om diepe gangenstelsels te graven. Samen met adviseur stadsgrachten Aaf Verkade bedacht de gemeente Leiden een natuurinclusieve oplossing; nieuwe beschoeiing inclusief vervangende woonruimte voor de donderpadden - onder de oppervlakte.

'De rode looper' is een berg kiezelstenen, die als toegangsweg naar de diverse openingen in het hotel leidt. Richard Struijk leerde ons dat donderpadden liever op stenig substraat zitten dan op een modderige bodem.

Het eerste hotel ligt onder water vóór de beschoeiing, het kuiltje ligt erachter, rondom de keien. Een hotel-model ligt op de kant.
(Foto: Joop Vlieg)

Deze volwassen donderpad werd tijdens de eerste hotelcontrole gespot op de rode looper. (Foto: Aaf Verkade)

Eerste hotelcontrole

Vanaf de brug konden de deelnemers in het kuiltje en op het hotel ernaast schijnen. Jelte en Anne - beide 9 jaar - mochten als eersten een kijkje nemen. Zij spotten van twee meter hoogte allebei een volwassen donderpad. Dichtbij gekropen, zagen ze ook twee juveniele donderpadjes in hun lichtbundel. Nu succesvol bewezen is dat de grondels 's avonds rond het hotel zitten, blijft er gecontroleerd worden, ook overdag. De vissenmonitors zullen exotische krakers, zoals marmergrondels en kreeften, op beeld vastleggen en zo nodig 'uitzetten'.

Leidse hotels inspireren landelijke initiatieven

De KNNV-afdeling Utrecht en twee duikverenigingen hebben aangegeven ook met eigen rivierdonderpaddenhotels aan de slag te willen gaan. RAVON en Aaf hebben hen al uitgebreid geadviseerd. In Leiden worden de laatste drie hotels geplaatst zodra het beschoeiingswerk helemaal af is. Er staan al diverse (tijdelijk weggevangen) donderpadden te trappelen om ze in gebruik te nemen!

Aaf Verkade

Projectleider KNNV Vissenmonitoring afdeling Leiden e.o.
www.rhotel.nl

